

„Irtják az erdőt”

jegyzik meg rosszallóan sokan, a Mátrát járva, legyenek azok helybéliek vagy nálunk tartózkodó vendégek.

A fakitermelésekkel kapcsolatos „ellenszenv” kialakulása a környezet- és természetvédelem ügyének megerősödéséhez köthető, nagyjából a 70-es évek közepétől érzékelhető. Ez az ellenszenv táplálkozhat az emberek természetszeretetéből, lakóhelyük értékének, minőségének fenntartásából, de ugyanakkor tájékozatlanságból, esetenként rosszindulatú hangulatoktól is.

Első cikkünkben válaszoljuk meg azt az egyszerű kérdést, hogy miért vágunk fát. Természetesen azért, mert szükségünk van rá. Bátran állíthatjuk, hogy mindenki, minden áldott

nap használ fát vagy fából készült terméket, még azok is, akik a legádázabb ellenségei a fakitermelésnek. Csak néhány példa: ceruza, papír, asztal, szék, kandallófa, faszén, újabb cellulóz, elektromos áram. Persze ezek a termékek előállíthatók fémből, szénből, kőolajból, földgázból is. Két lényeges különbség azonban rögtön megmutatkozik, amíg a faanyag megújítható, addig a többi fogó készlet.

A másik érzelmi-érzéki kérdés. Gondoljuk meg, milyen kényelmetlen egy hideg, nyikorgó vaságyon aludni (aki katonaviselt az tudja), vagy milyen kellemetlen, ha a műanyag kanál elolvad halászlé főzés közben.

Az erdő- és faanyag megújíthatósága szimbóluma a manapság oly sokat emlegetett fenntartható

fejlődésnek. Magyarországon ezt a folyamatot szigorú törvények és állandó kontroll szabályozza, így biztosítva erdőterületünk növelését, minőségi javítását. Az erdőgazdálkodó pedig csak a számára lehetőségként megjelölt fakitermelések közül választhat. Ez szűkebb hazánkban, a Mátrában is így van. Az erdő megújítása azonban hosszú ideig tart, három-négy emberöltő kell, amíg a levágott területen ismét öreg fák alatt sétálhatunk.

Ne legyünk türelmetlenek, hisz évente az erdőterület alig 1 %-át termelik ki! Következő cikkünkben az erdész – erdőgazdálkodó szempontjait tárgyaljuk.

Rosta Gyula

Kullancs-encephalitis

A kullancs-encephalitis a központi idegrendszer kullancsvírus okozta heveny gyulladós megbetegedése. A betegség zoonotózis, tehát állatról leggyakrabban a kullancs közvetítésével terjed át az emberre. A kórokozó a Toga vírusok családjába tartozó Flavi vírus.

A megbetegedés ideje általában május – június, július-augusztus (tavaszi-nyári encephalitis: FSME /Früh Sommer-Meningo-Encephalitis/). A fertőzés veszélye jóval nagyobb a fertőzött területen huzamosan tartózkodók között (erdész, vadór, olajbányász, ... stb.), mint azoknál, akik e területeket csak esetenként keresik fel, mint például a turisták. Hazánkban a foglalkozásuknál fogva veszélyeztetettek aktív védelemben részesülnek.

A betegség lappangási ideje 7-14 nap. A betegségre jellemző a kétfázisú lázmenet. Három-

négy napig 38-39 °C láz, tagfájdalmak, kötőhártya gyulladás, hurutos tünetek és hányinger, hányás kísérő tüneteivel. Az idegrendszeri tünetek 4-7 napon láztalan állapot után – mialatt a beteg panasztalan, esetleg munkáját is végzi – magasra szökkenő még hevesebb panaszokkal kezdődik és aghártyagyulladásos tünetek, és izombénulások alakulhatnak ki. Súlyos és végleges mozgászavar lehet a vállövi izomzat bénulásának és sorvadásának a következménye.

Ok, azaz a kullancs-encephalitis vírusok elleni, célzott terápia még nem áll rendelkezésre. A tüneti kezelés tulajdonképpen nem áll másból, mint vitaminok, fájdalom- és lázcsillapítók adásából. A klinikai tapasztalatok azt mutatják, hogy a szigorú ágynyugalom betartása segít megelőzni a szövődmények kialakulását.

Aktív védőoltásra két elölt vírust tartalmazó készítmény áll rendelkezésre, az FSME-IMMUN Inject, illetve az Encepur. Az FSME-IMMUN Inject 1 éves kor felett adható, ennél fiatalabb korban csak indokolt esetben, az Encepur 12 év felettiek oltására alkalmazható. Az alap-immunizáláshoz mindkét vakcina esetében három oltás szükséges (0. 1-3. hó és 9-12. hó), újraoltásra háromévenként van szükség.

Gyorsított oltási rendben az Encepur a 0., 7., 21. napon adható, emlékeztető oltás 12-18 hónap múlva, majd 3 évenként. Az FSME-IMMUN Inject alkalmazásához a 0., 14., napon, 9-12 hó után kell oltani, emlékeztető oltás 3 évenként.

A biztos és teljes védettség megszerzéséhez és fenntartásához az oltási rend szigorú betartása szükséges.

*Dr. Mózer Albert, főorvos
infektológus*

Vaddal való ütközések országutakon

Gyakran felvetődő kérdés ez, mert megváltozott a törvényi háttere, és részletei meglepően ismeretlenek sokak számára.

Hogyan előzzük meg az ütközést? Ha vadveszélyt jelző táblát látunk, lassítsunk a tempón, és fokozott éberséggel figyeljük az útszélét is! Ha ilyen tábla eltűnik az út széléről, nem a veszély szűnt meg, hanem illegálisan begyűjtötték azt, nemes (AI) anyaga miatt!

Sőtétben ne tartsuk be a ” jobbra tarts” szabályt, hanem húzódjunk az út középvonalára felé, mivel a szembe jövő forgalmat a fénypászta miatt érzékelhetjük idejében, és lehúzódhatunk jobbra, de az út szélén ácsorgó özet például nem biztos, hogy elkerülhetjük! A reflektort, pompított fényre kapcsoljuk, hogy az elvakított vad elmenekülhessen! Ha bármikor vadmozgást észlelünk, lassítsunk erőteljesen (ne blokkoljunk),

figyelembe véve esetleg a mögöttünk lévőket is, és a sávunkba maradvány kerüljük el az ütközést! Lehetőleg ne térjünk át a szembejövő sávba, mert nagyobb a baleset veszélye, inkább vállaljuk a gázolást!

Mit kell tennünk, ha mégis megtörtént a baleset? Ne akadályozzuk a forgalmat, húzódjunk le, megjegyezve az ütközés helyét, és hívjuk a rendőrséget! A rendőrnek tudni kell, ki a területileg illetékes vadászterület, mivel valakinek a helyszínen intézkednie kell, az elütött vaddal kapcsolatban is. Ha nem marad az úton az áldozat akkor is a közelben van a sebesült vad, valahol! Másrészt mindkét fél károsult, hogy milyen mértékben az szerencse kérdése, elfoglaltság nélkül mondom!

Ott kezdődnek a bajok, mikor kiderül, nincs az autósoknak casco-ja, a vadászterületnek pedig

felelősségbiztosítása! A polgári kártérítési perek kimenetele bizonytalan, még a rendőrségi jegyzőkönyv is 3.000 Ft, ha kikéri valaki! Az vállalja a peres eljárást csak, ha valakinek aránytalanul nagyobb a balesetből fakadó kára!

Tájékoztatóként egy-két erdőlakó eszmei értéke: Gímszarvas bika: 1 M Ft. tehén 200 e Ft. Őz 50 e Ft-tól 600 e Ft-ig. Egy átlagos 50 kg fölötti vaddisznó 250 e Ft, de lehet akár 600 e Ft is. Fenti értékekhez az átlagos mátrai vadpopulációt vettem figyelembe, ami Magyarországon közepesnek számít! Aki erről többet akar tudni: www.vadaszat.lap.hu Tehát vigyázzunk egymásra, és vadállományunkra az országutakon!

*Bordás Bertalan,
hivatásos vadász*

Abasár és Vidéke Takarékszövetkezet - HIRDETMEÉNY

Lakossági és vállalkozói bankszámlák akciós kamatai 2007. június 26-tól visszavonásig.

Fix kamatozású hónapra lekötött betétek:

	7,45%	7,70%	8,10%
1 óra történő lekötés esetén	7,45%		
2 óra történő lekötés esetén		7,70%	
3 óra történő lekötés esetén			8,10%

EBKM

7,56
7,74
8,12

Milyen érdekeket szolgál az idegenforgalom leépítése?

Mátrafüred a múlt század eleje óta kedvelt üdülő- és kirándulóhely. A hajdani "SZOT-os" idők üdülőforgalmán keresztül országos ismertségre tett szert, Mátrafüred neve fogalom lett, ami megmutatkozott a magas ingatlan árakban is. A helyi idegenforgalom alapjait, a ma is itt élő Porges család teremtette meg, kezdetben gyermeküdültetéssel, a múlt század '20-as éveiben, az akkor még Benepusztának nevezett településen, annak ellenére, hogy levéltári forrásokban már 1869-től Mátrafüred nevével találkozhatunk.

A SZOT üdülők megszűnésével a vendégforgalom ugyan csökkent, de egyre bővült a szolgáltatások köre, szállók, panziók, éttermek nyíltak, és persze volt ami leépült a településen. A Mátrafüredre irányuló idegenforgalom alapja klimatikus gyógyhely jellegéből adódik, továbbá a kiránduló - turizmus és a kialakulóban levő ökoturizmus. A természeti -, klimatikus adottságok, alapszolgáltatások mellé nem is kell túl sok minden, hiszen akkor elveszítén eredeti értékét.

A konkurenciát az egyre népszerűbb falusi turizmus jelentheti, amelyek patinás honlapokon kínálják programjaikat, előnyös árakon.

Mátrafürednek is van (volt) honlapja, aminek lehet, hogy voltak hiányosságai, de legalább a szolgáltatások elérhetőek voltak, amit a vendégkör évek óta igénybe is vett. Hónapokkal ezelőtt az Összefogás Mátrafüredért Egyesület úgy döntött, hogy ezentúl fizetni kell a szolgáltatásért, évi 10.000 Ft-ot. A következő lépése az volt az egyesületnek, hogy minden szolgáltatás nyújtót levett az internetről, anélkül, hogy tájékoztatta volna az érintetteket a döntéséről, és megadta volna a lehetőséget, hogy kifizessék az éves díjat, vagy más hirdetési módot keressenek. Ezzel

gyakorlatilag az idegenforgalom leblokkolt, amire úgy jöttek rá fokozatosan, hogy az előszezon hosszú hétvégéin gyakorlatilag üresen maradtak panziók, szállók, magán szállások, és elmaradtak a főszezonra az előfoglalások. A Kékes Csúcsfutás minden évben megrendezésre kerül, amelyen kísérővel együtt közel 2.000-en vesznek részt és évek óta 80%-os a kihasználtság 1-2 éjszakára. Ebben az évben egyetlen vendégéjszakát sem töltöttek el Mátrafüreden, mert nem volt elérhető az üdülőhely. Az elő- és fő szezon interneten keresztül ide irányuló idegenforgalma elment a felső Mátrába és a Bükkbe, ami kihat a kereskedelmi – és vendéglátóipari egységek forgalmára, az egyéb helyek látogatottságára és a nagy múltú üdülőhely hírnevére. Az idegenforgalmi adókból származó bevételek jelentős csökkenése pedig sejteti a jövő évi költségvetésünket. (Az önálló Mátrafüred költségvetésének is jelentős részét az idegenforgalomra alapozhatják, ugyanis az elvonások ellenére is a legtámogatottabb iparág maradt. Minden idegenforgalmi adókból származó 1 Ft-hoz 1,50-et tesz hozzá az állam, éppen ezért mindent el kellett volna követni a turizmus támogatásáért. Ha az egyesület ezt a honlapjával tette, akkor azzal.)

Teljesen jogszerű, hogy az egyesület pénzt (vagy adományt) kér a szolgáltatásért, de nem illik, ugyanis a honlapot ingyen kapta, azzal a feltétellel, hogy a helybeliek ingyen használhassák, a honlap korábbi és jelenlegi készítői is társadalmi munkában dolgoztak. Ami költség van, az az évi 7.000 Ft reklámmentesítés, amit a honlap fejlesztésére nyert 60.000 Ft pályázati pénzből fedezhettek volna.

Azt gondolom, ha valaki szerepet vállal a közéletben, akár magánemberként teszi azt vagy

civil szervezatként, egy településnek adni kell, méghozzá érdek nélkül, nemcsak a szavazatokat kérni a választások idején. Megtehetette az egyesület, hogy arra sem méltatta az érintetteket, hogy tájékoztassa őket – mert nem lett volna kifogása senkinek a fizetés ellen –, de felmerül a kérdés, hogy a településnek okozott milliós kár után: ki fog fizetni és kinek? (Csupán egy, egyhetes gyermekcsoport esetében 840 e Ft a kár. Felbecsülni is nehéz lenne a hónapok alatt okozott veszteségeket.) Az áprilisi falugyűlésen már felszólaltak ebben az ügyben, de senki nem intézkedett. Utólag ugyan felkerült egy telefonszám az internetre, de azt nem vették már fel a későbbiek során a sok reklamálas után, vagy üzenetregisztrőre volt kapcsolva. Az itt élőkkel a személyes kapcsolatfelvétellel kellene törekedni, és nem az interneten üzenni, amiről nem is tudtak vagy nincs hozzáférésük. Ami félelmetes az ügyben és a szélesebb közvéleményt is megdöbbentette, hogy ilyen nyúl farknyi hatalommal, mint a honlap birtoklása, így vissza lehet élni. Bármennyi bevétele is lesz ebből ezek után az egyesületnek, az nem lesz arányos az elvesztett bizalommal és az üdülőhelynek okozott kárral.

Jó lenne, ha a nyilvánosság elé állnának, akik felelősek Mátrafüred idegenforgalmának, jó hírének csorbításáért és elmagyaráznák: milyen érdekeket szolgál az idegenforgalom leépítése, míg mások azon fáradoznak, hogy a helyi lehetőségeket még jobban kihasználva, fellendítsék a turizmust. Ennyit az összefogásról! (A Tourinform /Fő tér 10./ föltesz mindenkit ingyen /nem profit orientált/ a honlapjára.)

Rostás Gabi

Az önállósodás lépései....

Már közismert, hogy az Önkormányzati és Területfejlesztési Miniszter nem terjesztette a Magyar Köztársaság elnökehez az Előkészítő Bizottság kezdeményezését. Az indoklásban egy szó sem esik arról az értékelésről, ami a minisztérium hatáskörébe tartozna, nevezetesen: a majdan önállóvá váló település megfelel-e az önkormányzati törvényben előírt, kötelezően ellátandó 16 feladat körnek. Mivel hiánypótlást nem kértek erre vonatkozóan, feltehetően megvannak az önálló önkormányzati lét feltételei.

Ugyanakkor elismerik a történelmi kutatás eredményeit: az Árpád-kori települést az önálló közigazgatással, a jogfolytonosságot és az 1726-os egyesítést. Fontos, hogy bizonyítást nyert a történelmi múlt, hiszen ez volt az alapja a sikeres népszavazásnak, ugyanis a lakosság csak az egykori benei területekkel együtt támogatta az önállóságot, mivel így látta csak működőképesnek a költségvetés szempontjából, táblától tábláig nem.

Az indoklásban szerepel az is, hogy az aláírásgyűjtő íven feltett kérdést a bíróság csak formailag vizsgálta, tartalmilag nem, mivel nem volt erre vonatkozó kérelem. Volt ilyen kérelem, hiszen az I. fokú határozatot éppen tartalmi okok miatt támadták meg, és ezek után kért a II. fokú bíróság további történelmi bizonyítékokat, ami alapján helyben hagyta a jegyző határozatát, ami nem formai döntés volt.

R.G.

Új mérték a környezetvédelemben: „ökológiai lábnyom”

A WWF (World Wide Fund for Nature – Természetvédelmi Világalap) legújabb jelentése szerint komoly életminőség romlásra kell számítanunk 2030-ig.

Az új mérce segítségével pontosan nyomon követhető, hogy egy ország életmódja mekkora hatással bír a természetre. Az országok lakóinak lábnyoma hat elemből tevődik össze.

Az első az a terület, amelyen a táplálkozáshoz szükséges gabona megtermelhető, a második

annak a legelőnek a nagysága, amely az általa elfogyasztott hús előállításához nélkülözhetetlen, a harmadik a fa- és papírfogyasztásának megfelelő erdőterület, a negyedik a hal, rák, kagyló, ... stb. fogyasztásával arányos tenger, az ötödik a lakáshoz szükséges földterület, végül a hatodik, annak a földterületnek a nagysága, amely kinek-kinek egyéni energia-fogyasztásával arányos mennyiségű szén-dioxid megkötéséhez szükséges.

Hogy melyik ország hagyja a legnagyobb lábnyomot maga után? Ne is kezdjünk számolni! Magasan az USA vezet és az olajnagyhatalmak /Kuvait, Arab Emírátság/, ők aztán rendesen kizsigerelek a Földet. Az átlag 1,9 hektár, egy átlagfogyasztó amerikai ökolábnyom 9,6 hektár, Ázsiában 1,5 hektár alatt, egy európaié 5 hektár.

A végszengő ismételtelen nagyon-nagyon berreg! Vajon mikor fogjuk meghallani?

Szobóczy Tamásné

Autózzon a mi pénzünkéből, havi 30.000.-Ft-ot fizetünk törlesztőrészletébe 2 évig. Hitelek ügyintézés: személyi hitel, ingatlan hitel, szabadfelhasználású hitel, hitel használt gépjárműre, már meglévőre is.

Acura Holding Gyöngyös, Pesti u. 4. Tel: 06-37/789-670, 20/260-5209

Zöldhulladék - szállítás: augusztus 17, szeptember 14, október 12, november 05, 16, 30, december 14.

A következőkben egy utolsó próbálkozásról olvashatnak az iskola megmentéséért, amelyet egy pedagógus tett, Hiller István Oktatási és Kulturális Miniszterhez írott levelével. Jó lett volna, ha ez mellé a kezdeményezés mellé is többen odaálltak volna, és nem hagyják elcsendesedni a település jövője szempontjából oly fontos ügyet. (szerk.)

Tisztelt Miniszter Úr!

Szeretnénk Önhöz fordulni azzal a kéréssel, hogy a mátrafüredi Hanák Kolos Általános Iskola bezárásának történetét röviden és hitelesen megismertethessük.

Üdülő-telepünkön mindig működött általános iskola. Az 1970-es években, az akkori kormányzati döntések következtében Körzeti Általános Iskolává alakították át. Épült egy új épület kollégiummal együtt, és 1974. szeptember elsején elindult a nevelés és oktatás. Kötelezték a mátraszentimrei, mátraszentistváni, mátraszentlászlói, galyatetői, kékestetői és mátraházai lakosokat, hogy gyermekeiket ebbe az iskolába írassák be hétfőtől péntekig tartó kollégiumi bentlakással. A családszerető, gyermekeiket otthon nevelni akaró szülők kezdetől fogva tiltakoztak ez ellen, és minden lehetőséget megragadtak arra, hogy autóbusszal közlekedhessenek naponta a tanulók az iskolába. Többször hangoztatták véleményüket, hogy iskolánk tantestületének munkájával teljes mértékben elégedettek.

Az így eltávozó tanulók helyére a kollégiumi létszám feltöltése érdekében Gyöngyös városvezetése hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, renitens magatartású tanulókat hozott a város és környéke általános iskoláiból. Ők magatartásukkal odáig rontották a helyzetet, hogy már nemcsak felső mátrai, hanem a mátrafüredi lakosok is féltették gyermekeiket.

Ahogy szaporodtak a magatartásukkal, rossz tanulmányi eredményeikkel ellenszenvet kiváltó tanulók, úgy fogyott a hozzánk járó füredi gyerekek létszáma, mert a rossz hír, információ gyorsan terjed. Így a füredi szülők Gyönyörsre vitték gyermekeiket. Persze Gyöngyösön szívesen fogadták a tanulókat, egyetlen iskolaigazgató sem irányított vissza senkit. Példaként említeném, hogy Gyöngyös város iskoláiban ez a mondás járta: "ha nem viselkedsz rendesen, visziünk a füredi iskolába."

El lehet képzelni, hogy a mi tantestületünk ilyen körülmények között milyen nehéz munkát végezt, mert bizonyítani kellett a tehetséges gyermekek számára is. Minden évben szép eredményt értünk el versenyeken (tanulmányi, sport...stb.). Továbbtanuló tanulóink mindig sikeresen megállták a helyüket a középiskolákban. Nálunk csak jól felkészült, differenciált órávezetést maximálisan tudó

tanárok tudtak jó színvonalon eredményeket elérni.

A felső mátrai szülők harcának eredményeképpen 1993-ban hivatalosan visszaállították Mátraszentimrén az általános iskolai oktatást, így a mi gyermeklétszámunk a kollégiumban és az iskolában is lecsökkent. A Diákotthon létszámát a Vadas Jenő Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola erdész, vadász és zömmel kifogásolható magatartású fakitermelő szakmunkástanulóval töltötték fel. Mindössze 10-15 általános iskolás tanuló maradt a kollégiumban.

Kényszerhelyzetben, egy kollégiumi épületben együtt tanultak délelőtt a kis 1-4 osztályos tanulók az ugyanott lakó 14-20 éves szakmunkástanuló lányokkal, fiúkkal. Az alsó tagozatos tanulók és szülei a középiskolások érzelmi életük nem nyilvánosságra való részét is láthatták, előfordult azonban alkoholfogyasztás és kábítószerhasználat is, valamint durva beszéd és viselkedés is. Ez visszataszító volt a kicsi, 6-10 éves gyermekek számára.

A kifogásolható magatartású tanulókkal való egyre nehezebb munka több nevelő idegrendszerét kikezdte, többen kényszerültek elhagyni az iskolát és a pályát is. Előfordult szülő részéről nevelővel szembeni tettesleges és lelki bántalmazás is. Évtizedek kemény, küzdelmes munkája után eljutottunk odáig, hogy a mátraházai és a mátrafüredi gyerekek többsége Gyöngyörsre jár iskolába. Ötödik, hatodik osztályban már egyetlen füredi gyermek sincs, a létszám rendkívül alacsony, 5 illetve 9 fő.

Összetételük szerint mind problémás, nehezen nevelhető, rossz magatartású, megfelelő családi háttérrel nem rendelkező gyermek.

Gyöngyös Város Képviselő-testülete úgy határozott 2007-ben, hogy bezárja a Hanák Kolos Általános Iskolát. Ezzel ellenszenvet váltott ki a mátrafüredi lakosokból, különös tekintettel arra, hogy a 2010-ben Gyöngyöstől különválni szándékozó település végleg elveszítheti iskoláját.

Úgy érezzük, hogy iskolánk bezárása büntetés azért, hogy Mátrafüred szándéka a várostól való különválás.

A tiltakozás minden eszközét felhasználtuk, eredménytelenül. A református egyház szívesen átvállalta volna az iskola fenntartását,

üzemeltetését, létszámának feltöltését, színvonalas oktató - nevelőmunkát ígérve. Az egyházi oktatás iránt, úgy a szülők, mint a tanulók részéről, nagy volt az érdeklődés. A képviselő - testület egy-két szavazattöbbséggel elutasította az egyház kérését. Indoka az volt, hogy az oktatás színvonalának emelésével a gyöngyösi iskolák érdekei sérülnek, mert onnan is jönnének tanulók. Figyelembe sem vette a városvezetés, hogy évtizedekig a Hanák Kolos Általános Iskola felvállalta a gyöngyösi nehezen nevelhető gyermekeket, biztosítva kollégiumi elhelyezésüket.

Kérjük, hogy a Miniszter Úr vizsgálja ki az iskola megszüntetésének jogosságát és annak lehetőségét, hogy a református egyház működtethetné a fent leírtak szerint az intézményt.

Kérjük mindezeket azért, mert meggyőződésünk, hogy a Hanák Kolos Általános Iskolát Gyöngyös város vezetése tette tönkre azzal, hogy évek során hatalmukkal visszaélve a település egészséges összetételű gyermekközösségét lezüllesztve, mára az 5-6. osztályosok közösségének szintjére, ahol nem számíthatunk a szülők segítségére, sőt egyre inkább a támadásra, fenyegetésre.

Számunkra érthetetlen módon a mindenkorai intézményvezető érdemben ezek ellen nem tudott tenni.

A település lakossága fél attól is, hogy mielőtt a Gyöngyöstől való különválásunk megtörténik, az iskola épülete a Mátra Szakközép Iskola (volt Vadas Jenő Szakközépiskola) részére átadva kollégiumként működik tovább, így lehetetlenné téve számunkra, hogy néhány év múlva újra általános iskola indulhasson.

Ezen felülvizsgálati kérésünk Miniszter Úrhoz történő eljuttatásáról tájékoztatjuk a következő médiumokat: Heves Megyei Hírlap, Népszabadság, Magyar Nemzet. Közreműködését tisztelettel köszönjük:

Márton Jánosné,

1974. IX. 01-től az intézménynél dolgozó matematika – kémia szakos tanár;

Márton János,

szülő, mátrafüredi lakos

A jóga, a sejtek és a vérkeringés

A fizikai testet sejtek trilliói alkotják, s minden egyes sejt egy miniatűr élet és energia hordozója. Az egyéni élet nem más, mint az intelligencia bizonyos fokú megnyilvánulása, amely a sejtek számára is lehetővé teszi a helyes működést. S bár a sejtek ösztönösen végzik munkájukat, az ember központi elméjének ellenőrzése alatt állnak, és tudatosan vagy tudattalanul, de a kapott parancsokat engedelmesen végrehajtják. A sejtek csoportja a szövet. A test különböző típusú szövetei különböző összetételben alkotják a hátyákat és a bőrt.

Különleges figyelmet érdemel a bőr, mivel nagyon fontos része a testnek. Funkciói: mechanikus sorompóként megakadályozza a mélyebben fekvő szövetek sérülését, a baktériumok nem tudnak áthatolni a külső réteg

elhalt sejtjein, és ugyanígy az idegen organizmusok sem juthatnak be a szervezetbe. Ez egyben a tapintás érzékszerve is. A bőr színéből jól lehet következtetni a test egészségi állapotára. Pl. magas-vérnyomás vagy más olyan betegség esetén, amikor a véréredények kitágulnak, a bőr színe piros. A vérszegénység egyik tünete a sápadt bőr, jelezve a vörösvérsejtek számának lecsökkenését. Szívbetegségek és tüdőgyulladás esetén lila színűvé változik, ami a vér oxigénháztartásának felborulását jelzi. Sárga a bőr színe akkor, ha a vérben az epefesték szintje megnövekszik ...

Sok fontos ismerethez juthat az, aki a bőr színváltozásait tanulmányozza. Ha megfelelő mennyiségű vér áramlik a bőr véréredényeiben, akkor a bőr megőrzi egészséges állapotát.

A test építőkövei, azaz a sejtek szintén a vérből nyerik a szükséges tápanyagokat és az energiát. Ha nem jutnak hozzá a megfelelő anyagokhoz, nem képesek kielégítően végrehajtani a feladatukat. A hiányosan, rosszul táplált emberek véréredényeinek száma meg sem közelíti a kívánatos mennyiséget, következésképpen szervezetük sem képes a szabályos működésre. A sejteknek hozzá kell jutniuk a test- építő-anyagokhoz, ez pedig csak akkor lehetséges, ha a táplálék, amelyből ezeket az anyagokat kiválasztják a véráram jóvoltából, eljut hozzájuk. A jóga gyakorlatai serkentik a vérkeringést, és ezzel elősegítik a sejtek táplálását. *Folytatjuk.*

Marschall Katalin

Emlékezzünk közösen (folytatás)

Az 1920-as években még működött a Kozmári kilátó alatti kőbánya, ott, ahol ma az Erdészet épülete áll.

A 12 évnél idősebb gyerekek, ha kijárták a 4 vagy 6 osztályt, beálltak szolgálonak, cselédnek, vagy segítettek szüleiknek fát hordani az erdőről, vagy elszegődtek napszámos munkára. Pl. Erdőtelepítésnél makkot ültetni, a csemete locsolásához vizet hordani, vagy aratásnál markot szedni, stb.

Az erdészet által irányított fakitermelés és erdőtelepítés jó néhány családnak biztosított munkát. Az 1900.-as évek elején Kékestető aljág felment a kisvasút, segítve a kitermelt fa leszállítását. 1926.-ban Mátrafüred fölött kisiklott a vonat, a mozdony és a kocsi összetörték. Attól kezdve megszűnt ez a számvonal. Szerepét fuvarosok, lovas szekerek vették át.

Gyurnik László erdész Zsolnáról került Mátrafüredre. Fő feladata az erdőtelepítés volt. Az ő nevéhez fűződik a Pipisen széles fenyősavók telepítésével kialakított NEM NEM SOHA felirat. Ezt a jól ismert Trianon utáni jelmondatot repülőről nézve évtizedekig lehetett olvasni. A Szent Anna tó melletti erdő, az ún.

Szálás kitermeléséhez is járt keskeny nyomtávú vasút

Az akkor még egy tantermes iskolával szemben, ahol az út Abasár felé kanyarodik, volt egy fabódé. Az itt posztoló erdész ellenőrizte a fuvarosok által szállított fa mennyiségét. Csak az előre befizetett bárcajegyen szereplő mennyiséget lehetett elszállítani. A szegények lehetőséget kaptak az erdőben lehullott gallyak ingyenes összegyűjtésére. A hátukon hordott Krsnyában (faágakból kialakított puttonyszerűség) 50-60 kg fa is belefért. Csak ennyit volt szabad ingyen vinni.

Gyurnik László bérelte a mai Sástó területét. A hajdani malomtulajdonos Rábel Mihály, azonos nevű unokájával összefogva, együtt tisztították meg a területet a zombéktól. Az alsó részre zsilipet építettek, s a Farkas kúttól vezették bele a patakot. Halakat telepítettek a tóba, amit aztán minden ősszel kifogtak, és a füredi strand medencéjében teltettek. Az első ház a Sástón a Horgászegyesület volt. A Sástót télen kiadták jégtermelésre. A tizenhat gyermekes Bozsik családnak volt a Pálosvörösmarti úton egy 600 köbméteres verme. Azt kibélelték szalmával, és

két héten át hordták bele a jeget szekérrel. Meglocsolták, befedték szalmával, letakarták. Mivel nem volt még hűtőszekrény, nyaranta árulták a jeget cukrárszának, húsboltnak, üdülőknek.

Rábel Mihály kiváló sportember volt. Egészen fiatalon síoktatói szakvizsgát tett, és nagyon sok füredi és gyöngyösi gyereket tanított síelni a Mátrában. Ő mesélte, hogy első sílécét asztalos bátyja faragta neki. A „kötés” egy rossz cipő levágott orrából, és sarok részéből készült úgy, hogy rászögelték a lécre.

A Rábel család a két Világháború közötti években több telekrészt is eladott örökségéből, hozzájárulva ezzel néhány fontos üzlet megnyitásához.

Például a déli oldalon Divéki József vett házhelyet. Itt működött a Divéki cukrárszda (majd Éva presszó, ma Tornynos panzió) A Parádi út mentén jobbra felfelé Riskó László épített házat, ahol fűszerüzletet nyitott. Mögötte épült fel Bozsik István hentes üzlete, a maradék telekrészt pedig Ember Ernő fodrász bérelte, később műhelyt, és lakást épített rá.

Szalmásiné Vilcek Katia

Sport

2007. június 16-án volt a Kékes Csúcsfutás, amelynek két mátrafüredi résztvevője Varga Balázs a 67., Berkó Balázs pedig a középmezőnyben végzett.

2007. június 30-án Krigovszky Beáta a Bajai Lasszó úszáson vett részt. 2007. június 29-30 –

július 01-én volt a XXII. Mátrai Veteránautó Találkozó, amelynek szintén volt két mátrafüredi résztvevője Máté Zoltán 1977-es évjáratú Wartburg 353W autójával, és Máté István 1961-es évjáratú Danubia DV 125-ös motorkerékpárjával (1956-77 közötti járművek) C

kategóriában mindketten harmadik helyezést értek el. Mindezekről bővebben és más egyéb sport hírekről a Mátrafüredi Sportegyesület szeptembertől negyedévenként megjelenő sportújságjában olvashatnak.

Máté Judit

EMVA rendelet tervezetek (folytatás)

Más néven, más finanszírozási forrásokkal, egy teljesen átalakuló pályázati rendszer keretében jelentek meg az új mezőgazdasági támogatási rendelet tervezetek. Formájukban is jelentősen eltérnek a korábbi időszak rendeleteitől, ugyanis 2007-től egy-egy intézkedést már egy-egy FVM rendelet szabályoz azzal, hogy mindegyik egy általános EMVA rendeletre épül.

A mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatások

A támogatás célja, hogy a mezőgazdasági termékek feldolgozásának, illetve forgalmazásának javításával, vagy új termékek,

eljárások, technológiák bevezetésével növekedjen a mezőgazdasági üzem, illetve élelmiszeripari vállalkozás összeteljesítménye

A támogatás a következő területekre vehető igénybe: Alapanyag-kezelés fejlesztése, termékfeldolgozás fejlesztése, készáru-kezelés fejlesztése, élelmiszer-higiéniai feltételek javítása; hulladék- és szennyvízkezelés korszerűsítése; nyomonkövethetőség feltételeinek javítása; gazdálkodási tevékenység informatikai hátterének fejlesztése; újonnan bevezetett közösségi előírásoknak való megfelelés elősegítése.

Az egy kérelem benyújtásával igénybe vehető támogatás legkisebb összege 500.000 forint, legmagasabb összege 250.000.000.- forint. 2007-2013 között az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretei között erre a jogcímrre egy kérelmező legfeljebb 5 alkalommal nyújthat be támogatási kérelmet, a kérelmek által igénybe vehető támogatás együttes összege nem haladhatja meg a 750.000.000.- forintot.

A támogatás mértéke az elszámolható kiadások 20%-a nagyvállalatok esetén; illetve 40%-a minden egyéb esetben.

Malya Péter, agrármérnök

Kék hírek

2007. júliusáig elkövetett bűnesetek. A Pálosvörösmarti úti buszmegálló megrongálása miatt ismeretlen tettes ellen folyik nyomozás. Januárban a Galériába történő betöréses lopással 1 millió forintos kár keletkezett. A Mátrai Állami Gyógyintézet (MÁGY) kékestetői Wellness-központjából készpénzt loptak el. Az Árnas úton lámpatesteket szereltek le. Februárban a Bob-pályánál készpénz eltűnését jelentették. Március hónapban falopás történt az erdőből. Áprilisban a

MÁGY kékestetői víztározójának a fedelét lopták el, nagy valószínűséggel színesfém tolvajok. A Vörösmarthy turistaháznál színesfémggyűjtők a víztározót rongálták meg, ahol tettenérés követően megtörténik a felelősségre vonás. Mátraházán gépkocsifeltörés történt. A mátrafüredi szennyvíztelepről gépek, alkatrészek tűntek el, feltehetően színesfémggyűjtők voltak az elkövetők.

Örülök, hogy megalakult a polgárórség, amelynek elnöke Berta István. Szoros, napi szintű kapcsolattartást szeretnék, minél több időt eltölteni közös szolgálatban, a hatékonyabb bűnmegelőzés érdekében. A 24-es úton Féma lézer sebességmérő gyakran fog ellenőrzést, sebességmérést végezni, kiszűrve a gyorshajtókat és a motorosok, okozta kellemetlenségeket.

Varga Ferenc

Következő lapzárta: 2007. szeptember 10. (e-mail: gabirosztas@gmail.com)

Impresszum

Felelős kiadó és szerkesztő: **Rostás Gabi**; Tördelő: **Krigovszky Beáta**

A *Benei Krónika* támogatói: **Abasár és Vidéke Takarékszövetkezet Acura Holding, Bögér András, Hermann Tina, Jurecska Endre, Mátra-Telekom Bt., Dr. Mózer Albert, Németh Gyula, Szobóczy Tamás Szobóczy Zsófia, Varga István**

Megjelenik 340 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és Kékestetőn.

Elérhetőség: 30/28-48-176

